

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת ואליד אלהואשלה

פ/25/2701

הצעת חוק לתיקון פקודת המסים (גבייה) (פיצוי עקב טעות), התשפ"ג–2023

הוספת סעיף 12 י 1. בפקודת המסים (גבייה)¹, אחרי סעיף 12ט יבוא :

”פיצוי עקב טעות 12. (א) הוכח להנחת דעתו של הממונה על הגבייה

כי ננקטו אמצעי אכיפה בטעות, יורה הממונה על מתן פיצוי למי שננקטו נגדו האמצעים האמורים.

(ב) נוסף על פיצוי, יוחזרו למי שננקטו כנגדו ההליכים כאמור ההוצאות שנשא בהן בשל נקיטת הליכים אלה בצירוף הפרשי הצמדה וריבית.

(ג) אין בסעיף זה כדי למנוע ממי שננקטו נגדו אמצעי אכיפה בטעות לתבוע בגין כל עילה העומדת לזכותו, ובכלל זה על פי חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה–1965².

(ד) השר יקבע הוראות לצורך ביצוע סעיף זה, ובכלל זה כללים לעניין קביעת גובה הפיצוי בהתאם לאמצעי האכיפה שננקטו.”

דבר ה ס ב ר

פקודת המסים (גבייה) מעניקה לרשויות ולגופים שונים סמכות לנקוט הליכי גבייה. מתן הסמכות כאמור מקלה ומקצרת לאותן רשויות את הליכי הגבייה וכך מפחיתה את הוצאות הגבייה שבסופו של יום עלולות להיות מושתות על החייבים.

עם זאת, לעיתים ננקטים הליכי גבייה בטעות תוך גרימת נזק למי שננקטו נגדו ההליכים. על אף שבמקרה כזה עומדת מי שננקטו נגדו הליכי הגבייה זכות תביעה, במקרים רבים הוא לא מנצל את זכותו בשל הטרחה המרובה הכרוכה בכך.

¹ חוקי א"י כרך ב', עמ' (ע) 1374, (א) 1399.
² ס"ח התשכ"ה, עמ' 240.

מוצע כי במקרה של אמצעי אכיפה שננקטו בטעות, יורה הממונה על הגבייה על מתן פיצוי קבוע מראש. פיצוי זה יפצה את מי שננקטו נגדו הליכי גבייה ללא צורך בנקיטת הליכים משפטיים וכן, יצור תמריץ לרשויות לשקול בצורה רצינית יותר נקיטה באמצעי אכיפה, כך שהצעת החוק תאזן את הכח הניתן לרשויות על-פי הפקודה, ביחס לזכותם של האזרחים.

עם זאת, כדי לא לפגוע בזכויות אחרות של מי שננקטו נגדו הליכים, מוצע לסייג ולקבוע כי אין בפיצוי הקבוע מראש משום קביעת רמת הנזק או סכום הפיצוי שמגיע למי שננקטו נגדו הליכים בטעות.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת יעקב אשר וקבוצת חברי הכנסת (פ/533/24 ; פ/1027/25).

הצעת החוק זהה לפ/1027/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ג באדר התשפ"ג (06.03.2023)